

**NASTAVNI ZAVOD ZA JAVNO ZDRAVSTVO
BRODSKO-POSAVSKE ŽUPANIJE**
Slavonski Brod, Ulica Vladimira Nazora 2A

**PRAVILNIK
O ZAŠTITI OD POŽARA**

Siječanj, 2024.

SADRŽAJ

1. TEMELJNE ODREDBE U SVEZI PROVEDBE I UNAPREĐIVANJA ZAŠTITE OD POŽARA	3
2. BROJ, NAZIV RADNOG MJESTA I STRUČNA SPREMA OSOBE ZADUŽENE ZA OBAVLJANJE POSLOVA ZAŠTITE OD POŽARA I UNAPREĐENJE STANJA ZAŠTITE OD POŽARA	4
3. OBVEZE I ODGOVORNOSTI VEZANO UZ PROVEDBU MJERA ZAŠTITE OD POŽARA	4
3.1. Obveze djelatnika u provedbi mjera zaštite od požara	4
4. OBVEZE I ODGOVORNOSTI OSOBA S POSEBNIM OVLASTIMA I ODGOVORNOSTIMA U PROVEDBI MJERA ZAŠTITE OD POŽARA	5
4.1. Ravnatelj	5
4.2. Ovlaštenja i dužnosti osobe zadužene za obavljanje poslova zaštite od požara i unapređenje stanja zaštite od požara	6
4.3. Odgovornosti zbog neprimjene propisanih i naredenih mjera zaštite od požara	7
5. NAČIN OBAVLJANJA UNUTARNJE KONTROLE PROVEDBE MJERA ZAŠTITE OD POŽARA, TE OVLAŠTENJA, OBVEZE I ODGOVORNOSTI ZA OBAVLJANJE UNUTARNJE KONTROLE	9
5.1. Općenito	9
5.2. Kontrola ispravnosti opreme i sredstava za gašenje požara	10
6. NAČIN UPOZNAVANJA DJELATNIKA S OPASNOSTIMA I OPĆIM MJERAMA ZAŠTITE OD POŽARA NA RADNOM MJESTU PRILIKOM STUPANJA NA RAD ILI PROMJENE RADNOG MJESTA, ODNOSNO PRIJE OBAVLJANJA ODREĐENIH RADOVA I RADNIJI OD STRANE DRUGIH OSOBA, TE VOĐENJA EVIDENCIJE O TOMU	10
6.1. Osposobljavanje djelatnika	10
6.2. Upoznavanje djelatnika s opasnostima na radnom mjestu	10
7. KRETANJE I PONAŠANJE NA PROSTORIMA UGROŽENIM OD POŽARA	11
8. SLUŽBE I OSOBE ZADUŽENE ZA ODRŽAVANJE U ISPRAVNOM STANJU OPREME I SREDSTAVA NAMIJENJENIH ZA DOJAVU I GAŠENJE POŽARA	11
8.1. Vatrogasni aparati	12
8.2. Unutarnja i vanjska hidrantska mreža	12
8.3. Sustav za dojavu plina	12
8.4. Sustav za dojavu požara	12
9. MJERE ZABRANE I OGRANIČENJA IZ ZAŠTITE OD POŽARA TE PROSTORIJE I PROSTORI NA KOJE SE ONE ODNOSU	13
9.1. Osnovne mjere zaštite od požara	13
9.1.1. Građevinske mjere zaštite od požara	13
9.1.2. Izlazi i izlazni putovi	14
9.1.3. Otvori u zidovima	14
9.1.4. Zidovi, stupovi i stropovi	14
9.1.5. Pokrovi i krovšte	15
9.1.6. Prometnice i prilazi	15
9.2. Mjere zaštite od požara na instalacijama i uređajima	15
9.2.1. Posebne mjere zaštite od požara kod korištenja uređaja za zagrijavanje	15
9.2.2. Mjere zaštite od požara na plinskim instalacijama	15
9.2.3. Mjere zaštite od požara na dimnjacima i dimovodnim kanalima	16
9.2.4. Mjere zaštite od požara u skladištima	16
9.3. Ostale mjere zaštite od požara	16
10. POSTUPANJE DJELATNIKA U SLUČAJU NASTANKA POŽARA	17
11. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE	18
12. PRILOZI PRAVILNIKA	19

Na temelju članka 21. stavka 1. Zakona o zaštiti od požara (NN 92/10 i 114/22 – u daljnjem tekstu: Zakon), a u skladu s člankom 3. Pravilnika o sadržaju općeg akta iz područja zaštite od požara (NN 116/11.), te članka 44. Statuta Nastavnog zavoda za javno zdravstvo Brodsko-posavske županije, Slavonski Brod, Ulica Vladimira Nazora 2A (u daljnjem tekstu: Zavod), Upravno vijeće Zavoda donosi:

P R A V I L N I K O Z A Š T I T I O D P O Ž A R A

1. TEMELJNE ODREDBE U SVEZI PROVEDBE I UNAPREĐIVANJA ZAŠTITE OD POŽARA

Članak 1.

Ovim Pravilnikom razrađuje se, organizacija, način provođenja i unapređenja zaštite od požara, prava i obveze voditelja i drugih djelatnika za provedbu mjera zaštite od požara, dužnosti djelatnika u slučaju požara, pojedine odredbe Zakona, propisa donesenih na temelju Zakona, kao i drugih zakona i propisa čijim se pojedinim odredbama uređuju pitanja od značaja za sprečavanje požara i drugih nesreća te gubitak ili oštećenje sredstava za rad i zaštita života i zdravlja ljudi.

Članak 2.

Odredbe ovog općeg akta odnose se na sve objekte i prostore Zavoda kao i na sve zaposlene djelatnike, u stalnom ili privremenom radnom odnosu ili na radu po posebnom ugovoru.

Članak 3.

Ovim Pravilnikom uređuje se:

- Temeljne odredbe u svezi provedbe i unapređivanja zaštite od požara.
- Broj, naziv radnog mjesta i stručna sprema osoba zaduženih za obavljanje poslova zaštite od požara i unapređenje stanja zaštite od požara
- Obveze i odgovornosti vezano uz provedbu mjera zaštite od požara.
- Obveze i odgovornosti osoba s posebnim ovlastima i odgovornostima u provedbi mjera zaštite od požara.
- Način obavljanja unutarnje kontrole provedbe mjera zaštite od požara, te ovlaštenja, obveze i odgovornosti za obavljanje unutarnje kontrole.
- Način upoznavanja djelatnika s opasnostima i općim mjerama zaštite od požara na radnom mjestu prilikom stupanja na rad ili promjene radnog mjesta, odnosno prije obavljanja određenih radova i radnji od strane drugih osoba, te vođenja evidencije o tome.
- Način osposobljavanja djelatnika za rukovanje priručnom opremom i sredstvima za dojavu i gašenje početnih požara, periodične provjere znanja i vođenja evidencije o tome.
- Kretanje i ponašanje na prostorima ugroženim od požara ili tehnološke eksplozije.
- Postupanje djelatnika u slučaju nastanka požara.
- Druge mjere zaštite od požara sukladno vlastitim planovima i potrebama.
- Prijelazne i završne odredbe.

Članak 4.

(1) Sustav zaštite od požara i tehnoloških eksplozija obuhvaća norme ponašanja djelatnika Zavoda i trećih osoba (korisnici i drugi) za vrijeme rada, korištenja usluga, kretanja i zadržavanja u prostoru Zavoda, kao i tehničke normative, norme i upute u svezi prostora građevine i drugih sredstava rada koje koristi Zavod.

(2) Zaštita od požara obuhvaća skup mjera i radnji čijim se izborom i primjenom postiže veći stupanj zaštite od požara.

Članak 5.

(1) Svaki djelatnik dužan je provoditi mjere zaštite od požara na radnom mjestu, kako je utvrđeno Zakonom i pod zakonskim aktima, odlukama tijela, ovim Pravilnikom i drugim posebnim uputama, upozorenjima i zabranama.

(2) Obveze provođenja mjera zaštite od požara utvrđene ovim člankom odnose se na sve osobe koje se po bilo kojoj osnovi nalaze u prostoru Zavoda radi stalnog, privremenog ili povremenog obavljanja posla po posebnom ugovoru ili korištenja usluga Zavoda.

2. BROJ, NAZIV RADNOG MJESTA I STRUČNA SPREMA OSOBE ZADUŽENE ZA OBAVLJANJE POSLOVA ZAŠTITE OD POŽARA I UNAPREĐENJE STANJA ZAŠTITE OD POŽARA

Članak 6.

(1) Djelatnik koji je zadužen za obavljanje poslova i unapređenje stanja zaštite od požara (jedan) mora imati najmanje zvanje vatrogasca ili završeno srednjoškolsko obrazovanje u programu gimnazije ili srednjoškolsko strukovno obrazovanje u četverogodišnjem trajanju, te položen stručni ispit.

(2) Uz poslove zaštite od požara ovaj djelatnik smije obavljati i druge poslove.

3. OBVEZE I ODGOVORNOSTI VEZANO UZ PROVEDBU MJERA ZAŠTITE OD POŽARA

3.1. Obveze djelatnika u provedbi mjera zaštite od požara

Članak 7.

(1) Prava djelatnika u provedbi mjera zaštite od požara i eksplozija su:

- 1) Poduzimati, provoditi i držati se propisanih mjera zaštite od požara na radnom mjestu i u radnom prostoru.
- 2) Upoznati se s organizacijom zaštite od požara u građevini i prostoru te odredbama ovog Pravilnika prije stupanja na rad i samostalnog obavljanja poslova na radnom mjestu.
- 3) Prije rasporeda na drugo radno mjesto upoznati se s opasnostima te propisanim i drugim mjerama zaštite od požara u svezi s novim poslovima na tom radnom mjestu.
- 4) Prije rasporeda na drugo radno mjesto upoznati se s opasnostima te propisanim i drugim mjerama zaštite od požara u svezi s novim poslovima na tom radnom mjestu.
- 5) Tijekom rada i nakon završetka radnog vremena, stalno pratiti i kontrolirati rad.
- 6) Funkcioniranje i ispravnost uređaja, instalacija i drugih sredstava rada, u bližoj i široj radnoj okolini i svaki kvar, neispravnost ili nesukladnost, koja bi mogla biti uzrokom nastanka požara, odmah prijaviti ovlaštenom predstavniku poslodavca.
- 7) Držati se oznaka upozorenja i naputaka za zaštitu od požara koje su postavljene na radnom mjestu i u radnom prostoru.
- 8) Brinuti se da pristup njegovu radnom mjestu bude slobodan i moguć, kako bi se nesmetano koristila oprema i sredstva za gašenje požara i otklonite posljedice.
- 9) Odbiti rad na radnom mjestu s povećanim opasnostima od požara i eksplozije kao i izvršavanje poslova i zadataka ako nisu osigurane mjere za zaštitu od požara i eksplozije.

Članak 8.

(1) Dužnosti djelatnika u provedbi mjera zaštite od požara i eksplozija su:

- 1) Poduzimati, provoditi i držati se propisanih mjera zaštite od požara na radnom mjestu i u radnom prostoru.

- 2) Upoznati se s odredbama ovog Pravilnika prije stupanja na rad i samostalnog obavljanja poslova na radnom mjestu.
- 3) Prije rasporeda na drugo radno mjesto upoznati se s propisanim i drugim mjerama zaštite od požara u svezi s novim poslovima na tom radnom mjestu.
- 4) Tijekom rada i nakon završetka radnog vremena, stalno pratiti i kontrolirati rad, funkcioniranje i ispravnost uređaja, instalacija i drugih sredstava rada, u bližoj i široj radnoj okolini i svaki kvar ili neispravnost, koja bi mogla biti uzrokom nastanka požara, odmah prijaviti ovlaštenom predstavniku poslodavca.
- 5) Držati se oznaka upozorenja i naputaka za zaštitu od požara koje su postavljene na radnom mjestu i u radnom prostoru.
- 6) Brinuti se da pristup njegovu radnom mjestu bude slobodan i moguć, kako bi se nesmetano koristila oprema i sredstva za gašenje požara i otklonite posljedice.
- 7) Odbiti rad na radnom mjestu s povećanim opasnostima od požara i eksplozije ako nisu osigurane mjere za zaštitu od požara i eksplozije.
- 8) Aktivno sudjelovati u gašenju požara na svim građevinama i njihovim dijelovima.
- 9) Čuvati i pažljivo se odnositi prema opremi i sredstvima za gašenje požara, te prema oznakama upozorenja i znakovima obješenim i nalijepljenim za njihovu upotrebu.

4. OBVEZE I ODGOVORNOSTI OSOBA S POSEBNIM OVLASTIMA I ODGOVORNOSTIMA U PROVEDBI MJERA ZAŠTITE OD POŽARA

Članak 9.

(1) Posebna ovlaštenja i dužnosti u području zaštite od požara u građevinama i prostorima u vlasništvu i na korištenju Društva imaju:

- 1) Ravnatelj, kao odgovorna osoba u pravnoj osobi.
- 2) Osoba zadužena za obavljanje poslova zaštite od požara i unapređenje stanja zaštite od požara.
- 3) Ovlašteni predstavnici Ravnatelja

Članak 10.

(1) Ravnatelj nadzire provedbu mjera zaštite od požara uz osobe zadužene za obavljanje poslova zaštite od požara i unapređenje stanja zaštite od požara.

(2) Kada Ravnatelj nije na radnom mjestu ili je spriječen provoditi nadzor iz stavka 1. ovoga članka, odnosno u slučajevima kada se obavljanje djelatnosti vrši na dislociranim lokacijama, njegovu dužnost preuzimaju ovlašteni predstavnici Ravnatelja.

4.1. Ravnatelj

Članak 11.

(1) Ravnatelj je odgovoran za provođenje mjera zaštite od požara u svim građevinama i prostorima Zavoda, te ima slijedeća posebna ovlaštenja i dužnosti:

- 1) Organizira i usklađuje rad osobe zadužene za obavljanje poslova zaštite od požara i unapređenje stanja zaštite od požara u primjeni mjera zaštite od požara određenih zakonom i drugim propisima, te odredbama ovog Pravilnika.
- 2) Kontrolira izvršenje mjera zaštite od požara naloženih od strane nadležne inspekcije zaštite od požara.
- 3) Suraduje s inspekcijskim službama iz zaštite od požara i omogućiti im obavljanje inspekcijskih pregleda.
- 4) Poduzima disciplinske mjere za one djelatnike koji ne provode mjere zaštite od požara na svom radnom mjestu odnosno u građevini i prostoru Zavoda.

4.2. Ovlaštenja i dužnosti osobe zadužene za obavljanje poslova zaštite od požara i unapređenje stanja zaštite od požara

Članak 12.

(1) Osoba zadužena za obavljanje poslova zaštite od požara i unapređenja stanja zaštite od požara u Zavodu odgovorna je Ravnatelju za pravilno i pravodobno savjetovanje u provođenju mjera zaštite od požara utvrđenih zakonom, propisima i normama, te odredbama ovog Pravilnika u građevini na prostoru kojeg je vlasnik ili korisnik Zavod:

- 1) Predlaže Ravnatelju provođenje mjera zaštite od požara koje su propisane zakonima, pod zakonskim aktima te odredbama ovog Pravilnika.
- 2) Provođa odluke Ravnatelja donesene u svezi sa zaštitom od požara.
- 3) Upozorava Ravnatelja na utvrđene nedostatke prilikom pregleda zaštite od požara te predlaže dinamiku njihovog otklanjanja.
- 4) Suraduje pri nadzornom pregledu i omogućuje obavljanje nadzornog pregleda, te ovlaštenim predstavnicima poslodavca pruža potrebne podatke i obavijesti.
- 5) Prati promjene, izmjene ili dopune propisa i normi koji uređuju područje zaštite od požara i predlaže izmjene i dopune ovog Pravilnika ako je u suprotnosti s propisima iz područja zaštite od požara.
- 6) Vodi propisanu evidenciju iz područja zaštite od požara (održavanje vatrogasnih aparata, ispitivanje ispravnosti i funkcionalnosti sustava za dojavu i gašenje požara i zapaljivih plinova i para, ispitivanje gromobranske instalacija, ispitivanja elektroinstalacija, ispitivanja strojeva i uređaja i dr.).
- 7) Najmanje jednom godišnje podnosi Ravnatelju izvješće o stanju zaštite od požara.
- 8) Ravnatelju donosi prijedloge za odobrenje sredstava potrebnih za provođenje zaštite od požara,
- 9) Organizira osposobljavanje djelatnika iz područja zaštite od požara i o tome vodi evidenciju.
- 10) Analizira uzroke požara i eksplozija koji su se dogodili u građevini i na prostoru u vlasništvu ili korištenju Zavoda.
- 11) Planira redovno servisiranje i nabavu vatrogasnih aparata u suradnji s ovlaštenim predstavnicima poslodavca.
- 12) Planira periodičko ispitivanje svih stabilnih sustava za gašenje požara kao i drugih instalacija te nabavku sredstava i opreme za gašenje požara u suradnji s financijskom službom.
- 13) Provjerava provode li se mjere zaštite od požara u Zavodu.
- 14) Radi otklanjanja nedostataka zaštite od požara suraduje s osobama koje održavaju objekte,
- 15) Obavlja i druge poslove iz područja zaštite od požara utvrđene propisima i ovim Pravilnikom,
- 16) Vršiti provedbe internih pravilnika i općih akata, te uputa za siguran rad u dijelu zaštite od požara.
- 17) Obavlja kontrolu kretanja, zadržavanja i rada pojedinaca i vanjskih izvođača radova, te izdavanje potrebnih dozvola za kretanje i rad s otvorenim plamenom u ugroženim prostorima.
- 18) Daje odobrenje za vrstu opreme i sredstava za gašenje požara koje nabavlja nabavna služba.

4.3. Odgovornosti zbog neprimjene propisanih i naređenih mjera zaštite od požara

Članak 13.

(1) Ravnatelj ima pravo i obvezu vršiti nadzor nad primjenom propisa i odredbi ovog Pravilnika i provođenje rješenja nadležne Policijske uprave.

(2) Ravnatelj odgovoran je za osiguranje financijskih sredstava za provođenje zakonom i pod zakonskim aktima propisanih, naređenih te ovim Pravilnikom određenih mjera zaštite od požara i eksplozije.

4.4. Ovlašteni predstavnici Ravnatelja

Članak 14.

Ovlaštenim predstavnicima Ravnatelja smatraju se:

- Voditelj evakuacije i spašavanja

Članak 15.

Ovisno o organizacijskom ustroju Ravnatelj može odrediti ovlaštene predstavnike u svrhu odgovarajućeg provođenja mjera zaštite od požara za vrijeme i u sklopu pojedinih tehnoloških procesa koje nije u mogućnosti samostalno nadzirati.

Ovlašteni predstavnik odgovoran je da se za vrijeme obavljanja radnih zadataka provode mjere zaštite od požara i eksplozije. Ovlašteni predstavnik obavlja kontrolu i nadzor glede primjene propisanih i naređenih mjera zaštite od požara na radnim mjestima i u prostorijama građevine u svom djelokrugu rada i rukovođenja. O uočenim nedostacima sastavlja zapisnik s prijedlogom i rokovima za njihovo otklanjanje. Ovlašteni predstavnik vodi brigu o potrebi postavljanja odgovarajuće opreme i sredstava za gašenje požara a pojedinim radnim mjestima. Za nesmetan pristup vatrogasnoj opremi i sredstvima za gašenje požara odgovoran je ovlašteni predstavnik.

Članak 16.

Ovlašteni predstavnik Ravnatelja dužan je upoznati svakog djelatnika prije rasporeda za samostalno obavljanje poslova i radnih zadataka s opasnostima od požara i eksplozije te mjerama zaštite na tom radnom mjestu. Svakog djelatnika nakon premještanja s jednog na drugo radno mjesto, ovlašteni predstavnik mora upoznati s opasnostima od požara i eksplozije i provođenjem odgovarajućih mjera zaštite od požara. Ovlašteni predstavnik Ravnatelja odgovoran je da na radnim mjestima gdje postoje opasnosti za nastanak i širenje požara rade radnici koji su stručno osposobljeni iz područja zaštite od požara.

Članak 17.

Posebne dužnosti ovlaštenog predstavnika Ravnatelja su:

- Udaljiti svakog djelatnika koji pri obavljanju poslova ne provodi i ne primjenjuje mjere zaštite od požara
- Nakon završetka rada, prije odlaska iz radnih prostorija, provjeriti jesu li poduzete potrebne mjere zaštite od požara.
- Obavlja kontrolu izvršenih rekonstrukcija ili adaptacija u građevini glede provođenja mjera zaštite od požara.
- Vršiti kontrolu provođenja mjera zaštite od požara na radnim mjestima prilikom obavljanja svakog posla, te druge kontrole vezane za zaštitu od požara, a koje ovise o specifičnosti tehnologije obavljanja djelatnosti pravne osobe.
- Prekinuti rad na radnom mjestu, sredstvu rada i u radnoj okolini ako utvrdi da postoji izravna opasnost za nastanak i širenje požara ili se poslovi i radne operacije izvode na način suprotan pravilima zaštite od požara.
- U slučaju izravne opasnosti nastanka požara s osobom zaduženom za poslove zaštite od požara dogovoriti otklanjanje opasnosti odnosno nedostataka, ili ako se to ne može, dogovoriti će se o privremenom prekidu rada dokle opasnosti postoje.

- Izvjestiti osobu zaduženu za poslove zaštite od požara o svakom nastalom požaru ili mogućoj opasnosti za nastanak i širenje požara.
- U slučaju neizvršavanja obveza u primjeni i provedbi mjera zaštite od požara protiv djelatnika poduzima mjere propisane drugim općim aktom.

Članak 18.

(1) Zbog nepridržavanja mjera zaštite od požara utvrđenih ovim pravilnikom i drugim važećim propisima, mogu se poduzeti mjere drugim općim aktima i to:

- 1) pismeno upozorenje
- 2) otkaz ugovora o radu.

Članak 19.

(1) Mjere iz prethodnog članka izriču se temeljem prosudbe vrste i opsega nepridržavanja mjera zaštite od požara, pri čemu se navedeno nepridržavanje mjera zaštite od požara razvrstavaju po mogućim štetnim posljedicama u dvije kategorije:

- 1) manja odstupanja od utvrđenih mjera zaštite od požara
- 2) veća odstupanja od utvrđenih mjera zaštite od požara.

(2) Postupak za utvrđivanje odstupanja od utvrđenih mjera zaštite od požara iz stavka 1. ovog članka može pokrenuti:

- 1) Ravnatelj
- 2) Osoba zadužena za obavljanje poslova zaštite od požara i unapređenje stanja zaštite od požara.

Članak 20.

(1) Manja odstupanja od utvrđenih mjera zaštite od požara su:

- 1) Ne sudjelovati u gašenju požara i sprječavanju širenja požara ako su njime nastale manje materijalne štete nakon požara.
- 2) Nemarno ili nesavjesno obavljati obveze u svezi sa zaštitom požara, ako nije izazvan požar ili eksplozija, ili je nastala manja materijalna šteta.
- 3) Ne prijaviti osobi zaduženoj za poslove zaštite od požara pojavu koja može prouzročiti nastanak požara ili eksplozije.
- 4) Nemarno ili nesavjesno ponašati se prema opremi i sredstvima za gašenje požara.
- 5) Odbiti rad duži od radnog vremena u slučaju kada se za to iz preventivnih razloga zaštite od požara zahtijeva.
- 6) Raditi na radnom mjestu s povećanim opasnostima od požara i eksplozija unatoč spoznaji da nisu osigurane mjere zaštite od požara.

Članak 21.

(1) Veća odstupanja od utvrđenih mjera zaštite od požara su:

- 1) Nesudjelovati u gašenju požara i sprječavanju nastanka širenja požara ako su nastale veće štete nakon požara, odnosno ako su uzrokovane lakše posljedice po zdravlje i život djelatnika ili imovinu.
- 2) Nemarno ili nesavjesno obavljati radne obveze iz zaštite od požara čijim postupkom je uzrokovan požar ili eksplozija pa je došlo do lakših posljedica po djelatnike ili imovinu.
- 3) Raditi na radnom mjestu s povećanim opasnostima od požara i eksplozije unatoč spoznaji da nisu osigurane mjere zaštite od požara, zbog čega je nastupila lakša posljedica za život i zdravlje djelatnika ili imovinu.
- 4) Neopravdano odbiti izvršiti pojedine odluke, instrukcije i naputke iz zaštite od požara koje su donijeli i naložili ovlašteni predstavnik poslodavca ili osoba zadužena za obavljanje poslova zaštite od požara i unapređenje stanja zaštite od požara a zbog čega je došlo do požara ili eksplozije s lakšim posljedicama po život i zdravlje djelatnika ili imovine.

- 5) Neprijaviti ovlaštenom predstavniku poslodavca ili osobi zaduženoj za poslove zaštite od požara pojavu (kvar i sl.) koja može prouzročiti požar ili eksploziju, ako je time nastala lakša posljedica za život i zdravlje djelatnika ili imovinu.
- 6) Ne pridržavati se propisa i pravila iz zaštite od požara na radnim mjestima s povećanim opasnostima od požara, sukladno ovom Pravilniku o zaštiti od požara ako je time učinjena lakša posljedica za život i zdravlje djelatnika ili imovinu.
- 7) Odbiti rad duži od punog radnog vremena u slučaju nastanka i gašenja požara ili u slučaju spašavanja imovine nakon gašenja požara ako je time nastala lakša posljedica za život i zdravlje djelatnika ili imovinu.

Članak 22.

(1) Zbog nepridržavanja mjera zaštite od požara utvrđenih ovim Pravilnikom i drugim važećim propisima, protiv djelatnika mogu se poduzeti slijedeće mjere:

- 1) Pismeno upozorenje za manja odstupanja od utvrđenih mjera zaštite od požara, a koje donosi Ravnatelj, osoba zadužena za obavljanje poslova zaštite od požara i unapređenje stanja zaštite od požara i ovlašteni predstavnik poslodavca.
- 2) Otkaz ugovora o radu, za veća odstupanja od utvrđenih mjera zaštite od požara o čemu odluku donosi Ravnatelj.

5. NAČIN OBAVLJANJA UNUTARNJE KONTROLE PROVEDBE MJERA ZAŠTITE OD POŽARA, TE OVLAŠTENJA, OBVEZE I ODGOVORNOSTI ZA OBAVLJANJE UNUTARNJE KONTROLE

5.1. Općenito

Članak 23.

Unutarnju kontrolu u području zaštite od požara organizira i provodi osoba zadužena za obavljanje poslova zaštite od požara i unapređenje stanja zaštite od požara, kao djelatnik koji ima posebna ovlaštenja i odgovornosti u pogledu mjera zaštite od požara, kontrolira i provjerava provode li se mjere zaštite od požara koje su regulirane odredbama ovog Pravilnika.

Članak 24.

(1) Prilikom obavljanja nadzora nad provedbom mjera zaštite od požara utvrđenih zakonom, pod zakonskim aktima, ovim Pravilnikom i napucima, osoba zadužena za obavljanje poslova zaštite od požara i unapređenje stanja zaštite od požara ima pravo:

- 1) Udaljiti djelatnika s radnog mjesta ako svojim postupkom neposredno ugrožava sigurnost imovine i koristi otvorenu vatru u požarno ugroženom prostoru, obavlja zavarivanje u ugroženom prostoru bez dozvole ili dodatnih mjera sigurnosti i sl., te o tome izvijestiti ovlaštenog predstavnika poslodavca.
- 2) Narediti prekid obavljanja svakog posla ili radnje kojom se neposredno ugrožava sigurnost imovine ili život i zdravlje ljudi.
- 3) Obaviti provjeru znanja djelatnika glede rukovanja s aparatima i opremom za gašenje požara, a onog koji pokaže nepoznavanje uputiti na dodatnu obuku.
- 4) Utvrđeno neprovođenje propisanih mjera zaštite od požara prijaviti ovlaštenom predstavniku poslodavca, te o tom izvijestiti Ravnatelja.

5.2. Kontrola ispravnosti opreme i sredstava za gašenje požara

Članak 25.

Osoba zadužena za obavljanje poslova zaštite od požara i unapređenje stanja zaštite od požara prije početka rada obavezan je vizualno pregledati svu opremu za dojavu i gašenje požara, u smislu opće funkcionalnosti i dostupnosti. Utvrđene nedostatke dužan je prijaviti Ravnatelju koja ih je dužna u najkraćem roku otkloniti.

Članak 26.

Osoba zadužena za obavljanje poslova zaštite od požara i unapređenje stanja zaštite od požara poslodavca dužna je kontrolirati djelatnike glede primjene mjera zaštite od požara tijekom radnog vremena. Za utvrđene propuste ima pravo djelatnika udaljiti iz radnog prostora te protiv njega poduzeti mjere propisane drugim općim aktom.

6. NAČIN UPOZNAVANJA DJELATNIKA S OPASNOSTIMA I OPĆIM MJERAMA ZAŠTITE OD POŽARA NA RADNOM MJESTU PRILIKOM STUPANJA NA RAD ILI PROMJENE RADNOG MJESTA, ODNOSNO PRIJE OBAVLJANJA ODREĐENIH RADOVA I RADNJI OD STRANE DRUGIH OSOBA, TE VOĐENJA EVIDENCIJE O TOME

6.1. Osposobljavanje djelatnika

Članak 27.

- (1) Svaki djelatnik prilikom stupanja na rad ili promjene radnog mjesta mora proći osnovno osposobljavanje u trajanju od minimalno 8 školskih sati na način i po programu utvrđenim Pravilnikom o programu i načinu osposobljavanja pučanstva za provedbu preventivnih mjera zaštite od požara, gašenje požara i spašavanje ljudi i imovine ugroženih požarom (N.N. br.61/94).
- (2) Osposobljavanje djelatnika povjerava se onoj pravnoj osobi koja ispunjava uvjete za osposobljavanje djelatnika i koja ima suglasnog Ministarstva unutarnjih poslova za obavljanje tih poslova.
- (3) Teorijsko i praktično osposobljavanje djelatnika, jer obavljaju se poslovi skladištenja i prometa zapaljivih tekućina i/ili plinova, potrebno je provoditi jednom godišnje.
- (4) Godišnju provjeru osposobljenosti može obavljati osoba koja ima posebne ovlasti i odgovornosti.
- (5) O osposobljavanju i godišnjoj provjeri osposobljenosti vodi se dokumentacija iz koje je vidljivo tko je, kada i kako obavio osposobljavanje i godišnju provjeru osposobljenosti.

6.2. Upoznavanje djelatnika s opasnostima na radnom mjestu

Članak 28.

- (1) Svakog djelatnika koji prvi put dolazi na radno mjesto, ovlaštenu predstavnik poslodavca dužan je upoznati s opasnostima glede nastanka požara na tom radnom mjestu i njegovoj okolini te poduzimanju mjera zaštite da ne nastane požar i eksplozija.
- (2) Nakon završenog upoznavanja djelatnika, izdaje mu se pisani naputak o opasnostima i mjerama zaštite od požara i eksplozije kojih se mora držati tijekom rada. Nakon upoznavanja i predaje pisanih naputaka, djelatnik potpisuje izjavu da je upoznat s opasnostima i mjerama koje mora poduzimati na tom radnom mjestu da ne nastanu požar ili eksplozija.
- (3) U slučaju kada se djelatnik premješta s jednog radnog mjesta na drugo radno mjesto na kojemu su opasnosti i mjere zaštite od požara različite od prethodnog, o neposrednim opasnostima i mjerama zaštite od požara koje mora provoditi na tom novom radnom mjestu dužan ga je upoznati ovlaštenu predstavnik poslodavca te ponoviti postupak sukladno stavku 1. i 2. ovog članka.

Članak 29.

Radnici koji tijekom jedne radne smjene ili tijekom određenog vremenskog razdoblja redovito ili povremeno obavljaju više različitih poslova moraju za te poslove biti osposobljeni i od ovlaštenog predstavnika poslodavca upoznati sa svim opasnostima i mjerama zaštite od požara na tim poslovima.

Članak 30.

Osposobljavanje djelatnika za rukovanje priručnom opremom i sredstvima za dojavu i gašenje početnih požara, kao i osposobljavanje djelatnika za rad na radnim mjestima s povećanim opasnostima za nastanak i moguće posljedice od požara ili tehnološke eksplozije, provodi se prema programu utvrđenim u Prilogu.

Članak 31.

Evidenciju o osposobljavanju djelatnika sukladno odredbama ovog Pravilnika odnosno pravila iz područja zaštite od požara vodi osoba zadužena za obavljanje poslova zaštite od požara i unapređenje stanja zaštite od požara.

7. KRETANJE I PONAŠANJE NA PROSTORIMA UGROŽENIM OD POŽARA

Članak 32.

(1) Na svim ulazima u ugroženi prostor (kotlovnica i sl.) moraju se postaviti oznake kojima se upozorava na opasnost i kojima se zabranjuje pušenje, unošenje zapaljivih tvari ili rad koji bi mogao izazvati plamen ili eksploziju.

(2) Sve osobe koje se kreću po ugroženim prostorima, moraju biti upoznate s opasnostima i mjerama zaštite od požara u tim prostorima.

Članak 33.

Zabranjeno je neovlašteno kretanje i ulazak u ugrožene prostore, svim djelatnicima Društva, osim djelatniku zaduženom za poslove zaštite od požara i djelatniku koji je osposobljen za rukovanje postrojenjem.

8. SLUŽBE I OSOBE ZADUŽENE ZA ODRŽAVANJE U ISPRAVNOM STANJU OPREME I SREDSTAVA NAMIJENJENIH ZA DOJAVU I GAŠENJE POŽARA

Članak 34.

Sva oprema i sredstva za gašenje požara, te sustavi za dojavu i gašenje požara moraju se izvoditi i održavati, sukladno važećim normama i odredbama propisa za predmetno područje.

Članak 35.

Za organiziranje i provođenje svih definiranih i propisanih mjera zaštite od požara odgovoran je Ravnatelj, odnosno njegovi ovlašteni predstavnici.

Članak 36.

(1) U građevinama i dijelovima građevina u kojima se nalaze prostori Zavoda postavljena je slijedeća oprema i sredstva za dojavu i gašenje požara:

- 1) vatrogasni aparati
- 2) unutarnja hidrantska mreža
- 3) vanjska hidrantska mreža
- 4) sustav za dojavu zapaljivih plinova i para
- 5) sustav za dojavu požara

8.1. Vatrogasni aparati

Članak 37.

Održavanje vatrogasnih aparata ispravnim i funkcionalnim obavlja se kroz redoviti pregled i periodični servis.

Članak 38.

(1) Redoviti pregled vatrogasnih aparata obavlja osoba zadužena za obavljanje poslova zaštite od požara i unapređenje stanja zaštite od požara, prema uputi proizvođača, najmanje jedanput u tri mjeseca i dužan je voditi evidenciju.

(2) Periodični servis vatrogasnih aparata obavlja serviser, fizička osoba obrtnik ili stručna služba (serviser) ovlašten od proizvođača ili njegovog ovlaštenog zastupnika, najmanje jedanput godišnje i dužan je voditi evidenciju, o čemu na aparatu mora postojati vidljiva oznaka.

(3) O uočenim nedostacima u redovitom pregledu osoba zadužena za obavljanje poslova zaštite od požara i unapređenje stanja zaštite od požara pisanim putem izvješćuje Ravnatelj.

8.2. Unutarnja i vanjska hidrantska mreža

Članak 39.

(1) Oprema u hidrantskim ormarićima mora uvijek biti kompletirana i spremna za uporabu. Mora joj biti omogućen lak pristup.

(2) Hidrantski ormarići ne smiju se zaključavati, a ako se zaključavaju, ključevi moraju biti uvijek na lako dostupnom mjestu.

(3) Ispitivanje ispravnosti i funkcionalnosti hidrantske mreže obavlja se najmanje jednom godišnje od strane ovlaštene pravne osobe.

(4) O obavljenom ispitivanju mora postojati dokumentacija u kojoj mora biti zapisano tko je vršio ispitivanje, kad je ispitivanje obavljeno i što je ispitivanjem utvrđeno.

8.3. Sustav za dojavu zapaljivih plinova i para

Članak 40.

Ispitivanje ispravnosti i funkcionalnosti izvedenog sustava za dojavu plina ugrađenih u prostoru, provjerava se sukladno uputi proizvođača, o čemu mora postojati evidencija.

Članak 41.

(1) Periodični pregled i ispitivanje sustava za dojavu plina obavlja pravna osoba koja je registrirana za tu djelatnost i ima ovlaštenje Ministarstva unutarnjih poslova.

(2) Za vrijeme ispitivanja sustava za dojavu plina vodi se zapisnik u koji se unose sve radnje koje se obavljaju tijekom ispitivanja, a na kraju se izdaje uvjerenje o ispravnosti navedenog sustava.

8.4. Sustav za dojavu požara

Članak 42.

Ispitivanje ispravnosti i funkcionalnosti izvedenih stabilnih sustava za dojavu požara ugrađenih u prostoru, provjerava se sukladno uputi proizvođača, o čemu mora postojati evidencija.

Članak 43.

(1) Periodični pregled i ispitivanje sustava za dojavu požara obavlja pravna osoba koja je registrirana za tu djelatnost i ima ovlaštenje Ministarstva unutarnjih poslova.

(2) Za vrijeme ispitivanja sustava za dojavu požara vodi se zapisnik u koji se unose sve radnje koje se obavljaju tijekom ispitivanja, a na kraju se izdaje uvjerenje o ispravnosti navedenog sustava.

9. MJERE ZABRANE I OGRANIČENJA IZ ZAŠTITE OD POŽARA TE PROSTORIJE I PROSTORI NA KOJE SE ONE ODNOSE

Članak 44.

(1) U cilju otklanjanja uzroka nastajanja požara, spašavanja ljudi i imovine ugroženih požarom u građevinama, građevinskim dijelovima kao i na prostorima oko njih i ostalim prostorima, primjenjuju se mjere zaštite od požara koje se odnose na:

- 1) Projektiranje i izvođenje radova na adaptaciji ili rekonstrukciji na postojećoj građevini, odnosno projektiranje i izgradnju novih građevina i građevinskih dijelova, kao i izgradnju privremenih građevina, te ugradnju uređaja i opreme u njima.
- 2) Izvođenje i održavanje raznih instalacija (elektroinstalacija, gromobranskih, ventilacijskih, klimatizacijskih, toplinskih, kanalizacijskih i sl.) tako da ne predstavljaju opasnost od požara.
- 3) Postavljanje raznih upozorenja, uputa, informacija i oznaka zabrana (o pušenju, unošenju otvorene vatre, zabrani zavarivanja i sl.).
- 4) Održavanje čistoće u radnim i pomoćnim prostorijama, odnosno uklanjanje otpadaka i drugih zapaljivih tvari, na za to određena mjesta.
- 5) Označavanje i održavanje ulaza, izlaza, prolaza i protupožarnih putova unutar građevina i prostora oko njih za prilaz, odnosno prolaz vatrogasnih vozila.
- 6) Uporabu uređaja za grijanje i njihovo održavanje kao i druge mjere zavisno od postojećih opasnosti.
- 7) Opskrbljenost građevine vatrogasnim aparatima za gašenje požara, a čiji se broj, vrsta i lokacija utvrđuju Pravilnikom o vatrogasnim aparatima (N.N., br.: 101/11, 74/13).

Članak 45.

Prilikom određivanja mjera zaštite od požara koriste se postojeći zakonski i tehnički propisi i mjere zaštite (osnovne mjere zaštite od požara), te ostale mjere zaštite od požara koje se propisuju ovim Pravilnikom.

9.1. Osnovne mjere zaštite od požara

Članak 46.

Pod osnovnim mjerama zaštite od požara prema ovom Pravilniku smatraju se građevinske mjere zaštite od požara, mjere zaštite od požara na električnim uređajima i instalacijama, munjovodnim (gromobranskim) instalacijama, uređajima za zagrijavanje i rashladnim uređajima, na kojima može doći do nastajanja i širenja požara.

9.1.1. Građevinske mjere zaštite od požara

Članak 47.

(1) Pod građevinskim mjerama zaštite od požara smatra se svaka građevinska aktivnost prilikom adaptacije ili rekonstrukcije ili gradnje čiji je cilj:

- 1) Zaštita djelatnika koji se nalaze u građevini i građevinskim dijelovima.
- 2) Zaštita drugih osoba koje se nalaze u njihovoj neposrednoj blizini.
- 3) Sprečavanje širenja požara-lokaliziranje (prvenstveno izvan područja građevine i njenih dijelova).
- 4) Očuvanje vrijednosti i dobara u građevini i građevinskim dijelovima.
- 5) Očuvanje same građevine i njenih dijelova.

Članak 48.

Građevinske mjere zaštite od požara treba provoditi prilikom adaptacije ili rekonstrukcije ili gradnje nove građevine ili dijela građevine.

Članak 49.

Građevinske mjere zaštite od požara sastoje se i od pregleda postojećeg stanja građevine i njenih dijelova, materijala i konstrukcije u određenim rokovima te izvođenja građevinskih radova po dokumentaciji za koju je izdata suglasnost. Građevinske konstrukcije se pregledavaju radi utvrđivanja stanja otpornosti protiv požara.

9.1.2. Izlazi i izlazni putovi

Članak 50.

Cjelokupan prostor na hodnicima i stubištima i drugim evakuacijskim putovima mora uvijek biti slobodan i ne zakrčen. Nagazna površina podova na izlazima i izlaznim putovima ne smije imati nikakvih mehaničkih oštećenja, napuknuća, te ne smije biti neravna niti imati nagle promjene visina. Podne obloge, tepisi kao i mobilni prekrivači moraju biti izrađeni od samo gasivog materijala i dobro pričvršćeni za podlogu. Oštećeni dijelovi na njima ne smiju se krpati. Oštećeni dijelovi podnih obloga moraju se u cijelosti izmijeniti.

Članak 51.

Na izlazima i izlaznim putovima namijenjenim za evakuaciju smjer izlaza mora biti vidljivo označen natpisom i strelicom (standardnim simbolima) tako da su vidljivi i danju i noću.

Članak 52.

Putovi evakuacije moraju biti izvedeni i smješteni tako da neovisno vode na ulicu ili otvoren siguran prostor dovoljno prostran da se osobama koje sudjeluju u evakuaciji omogući odmicanje od građevine te brzo i sigurno napuštanje tog prostora.

9.1.3. Otvori u zidovima

Članak 53.

Sva vrata u građevini ili građevinskom dijelu moraju se lako zatvarati i otvarati. Sva vrata se moraju otvarati u smjeru izlaza (evakuacije) a na vratima se ne smije mijenjati smjer otvaranja niti se smiju privremeno ili stalno ukloniti. Ako su vrata ostakljena, staklo na njima ne smije biti napuknuto ili razbijeno.

Članak 54.

Svi prozori predviđeni za otvaranje moraju se lako dati otvarati i zatvarati s poda (ventus uređaji i sl.). Prozorska stakla ne smiju biti napuknuta ili razbijena.

9.1.4. Zidovi, stupovi i stropovi

Članak 55.

(1) Sve preinake na zidovima, stupovima i stropovima mogu se obavljati sukladno važećim propisima iz područja graditeljstva. Ukoliko se obavljaju jednostavniji poslovi (npr. pojačano održavanje) potrebno je pribaviti suglasnost osobe zadužene za obavljanje poslova zaštite od požara i unapređenje stanja zaštite od požara.

(2) Moguća oštećenja na zidovima (pukotine, otpadanja) potrebno je popraviti sa materijalom istih protupožarnih karakteristika kao i prijašnji. U blizini zidova od gorivog materijala ne smiju se postavljati naprave za zagrijavanje niti drugi izvori topline.

Članak 56.

Svi podovi bez obzira na kakvu su konstrukciju postavljeni ne smiju imati nezaštićene otvore. Svaki otvor ili oštećenje u podu radi izvođenja bilo kakvih radova mora se odmah dovesti u prijašnje stanje.

9.1.5. Pokrovi i krovište

Članak 57.

Krovni pokrivač ne smije imati mehaničkih oštećenja. Ako je krovište izvedeno s određenom otpornošću protiv požara, nosive krovne konstrukcije i pokrivači ne smiju se popravljati s gorivim materijalom.

9.1.6. Prometnice i prilazi

Članak 58.

(1) Pristupne ceste i požarni putovi moraju biti stalno održavani glede sposobnosti za promet vozilima tako:

- 1) da se čiste od snijega
- 2) da se na njima ne obavljaju nikakvi građevinski radovi (prekop) dok nije osiguran drugi pristup do građevina (zaobilaznica, premoštenje preko prekopa i sl.)
- 3) da nisu zakrčeni vozilima
- 4) da su opskrbljeni odgovarajućom signalizacijom i znakovima.

Potrebno je osigurati da je na slobodnom prostoru oko građevina omogućen pristup nadzemnim ili podzemnim hidrantima.

9.2. Mjere zaštite od požara na instalacijama i uređajima

Članak 59.

Sve električne instalacije i uređaji, te munjovodne (gromobranske) instalacije moraju se izvoditi i održavati, sukladno vrijedećim normama i odredbama propisa za predmetno područje.

Članak 60.

Rokovi periodičkog ispitivanja instalacija, uređaja, strojeva i uređaja propisani su u sklopu Pravilnika pojedinog sustava, odnosno zakonskim odredbama.

9.2.1. Posebne mjere zaštite od požara kod korištenja uređaja za zagrijavanje

Članak 61.

Pod uređajem za zagrijavanje smatra se dio opreme koji pretvara bilo koji oblik energije u toplinsku energiju.

Članak 62.

Periodični pregled i ispitivanje svih sustava za zagrijavanje vrši ovlaštena pravna ili fizička osoba u skladu s odredbama važećih propisa.

Članak 63.

Zabranjeno je korištenje svih dodatnih nedozvoljenih, od strane osobe zadužene za obavljanje poslova zaštite od požara i unapređenje stanja zaštite od požara, strojeva i uređaja za zagrijavanje, koji nisu predviđeni tehničkom dokumentacijom objekta.

9.2.2. Mjere zaštite od požara na plinskim instalacijama

Članak 64.

Plinske instalacije moraju biti izvedene u skladu s važećim propisima ili priznatim pravilima tehničke prakse.

Članak 65.

Priključivanje i servisiranje trošila na plinsku instalaciju, smije obavljati samo ovlašteno servisier, te o istom mora ostaviti pismeni zapis.

Članak 66.

Dozvoljeno je korištenje samo ispitanih plinskih trošila.

Članak 67.

Ispitivanje ispravnosti plinskih instalacija vrši distributer plina i od njega ovlaštenu ispitivač, u rokovima propisanim važećim propisima.

9.2.3. Mjere zaštite od požara na dimnjacima i dimovodnim kanalima

Članak 68.

Pregled dimnjaka, dimovodnih kanala potrebno je obaviti prije početka sezone loženja, odnosno prema propisima koje donosi lokalna Ravnatelj ili prema uputama proizvođača, te o istom mora ostaviti pismeni trag.

9.2.4. Mjera zaštite od požara u skladištima

Članak 69.

- (1) U skladištima površine iznad 300 m², roba se skladišti (slaže) u pojedinačne cjeline na površini od najviše 150 m² s međusobnim razmacima od najmanje 2,4 m.
- (2) Roba se ne smije skladištiti iznad evakuacijskih putova.
- (3) Putovi za evakuaciju moraju biti označeni oznakama na podu skladišta i praćeni odgovarajućim znacima na vidljivim mjestima koji nedvosmisleno upućuju prema izlazu iz objekta. Boja i veličina znakova mora biti usklađena s hrvatskim normativima.
- (4) Brave na vratima, koja se nalaze na evakuacijskim putovima, moraju omogućiti otvaranje vrata s unutarnje strane bez upotrebe ključa ili alata.

Članak 70.

- (1) U skladištima je zabranjeno pušenje i uporaba otvorenog plamena, o čemu moraju postojati odgovarajuće oznake te punjenje viličara i/ili drugih transportnih sredstava pogonskim energijom (osim suhih baterija).
- (2) U prostoriji priručnog skladišta, na zidu uz vrata, mora biti postavljen vatrogasni aparat S-9, dok se ostali skladišni prostori opremaju vatrogasnim aparatima prema požarnom opterećenju pojedinog požarnog sektora prema tablici u prilogu ovog Pravilnika.

9.3. Ostale mjere zaštite od požara

Članak 71.

- (1) U određenim prostorijama (kotlovnice, priručna skladišta, radionice, arhivi i sl.) u kojima se drže ili koriste zapaljive i eksplozivne tvari (tekućine, plinovi, papir i drugi lakozapaljivi materijali) zabranjena je uporaba otvorenog plamena, alata koji iskri, te držanje i smještaj tvari sklonih samozapaljenju.
- (2) Smještaj i čuvanje navedenih tvari može se osigurati samo u posebnim objektima koji su izgrađeni za tu svrhu, a prema važećim propisima.
- (3) U prostorijama u kojima se pri radu rabe spomenute tvari iste se mogu držati u propisanim posudama i u potrebitoj količini.

Članak 72.

Zapaljive tekućine ne smiju se bacati ili ispuštati u kanalizacijsku mrežu. Nije dopušteno pranje i održavanje električnih strojeva i uređaja dok su uključeni u električnu mrežu.

Članak 73.

Otpadni materijal (masti, motorna ulja, korektumi lak, otpaci od papira, kartonska, plastična i druga ambalaža kao i drugi otpadni materijali) moraju se, nakon završetka rada iznijeti iz radnih i ostalih prostorija na za to određeno mjesto (kontejneri i sl.).

Članak 74.

- (1) U uredskim i drugim pomoćnim prostorijama moraju se primjenjivati ove mjere zaštite od požara:
- 1) Zagrijavanje uredskih i pomoćnih prostorija provoditi isključivo radijatorima centralnog grijanja i prema potrebi, priznatim uređajima i aparatima za zagrijavanje prostorija.
 - 2) Hodnik se mora održavati slobodan kako bi omogućio neometan prolaz ljudi.
 - 3) Čišćenje podova ili drugih predmeta ne smije se vršiti lakozapaljivim tekućinama, nego samo s prikladnim nezapaljivim preparatom.
 - 4) Unošenje lakozapaljivih tekućina u uredske i pomoćne prostorije je zabranjeno.
 - 5) Onemogućiti upotrebu bilo kakvih električnih kuhala i peći, sa otvorenim spiralama.
 - 6) Ne odbacivati goruće opuške cigareta ili žigica u košare za papir, kao i iza stolova, ormara i drugih upaljivih predmeta.

10. POSTUPANJE DJELATNIKA U SLUČAJU NASTANKA POŽARA

Članak 75.

(1) Svaki djelatnik koji prvi opazi neposrednu opasnost od nastanka požara ili opazi požar obavezan je ukloniti opasnost odnosno ugасiti požar, ako to može uraditi bez opasnosti za sebe ili drugu osobu.

(2) Ako djelatnik to ne može učiniti, dužan je odmah obavijestiti ostale djelatnike Društva i pozvati najbližu vatrogasnu postrojbu na broj 193, ili žurni poziv na 112 radi početka akcije gašenja požara.

(3) Prilikom dojave o nastalom požaru djelatnik treba postupiti na sljedeći način:

- 1) navodi točnu adresu mjesta nesreće i osobno dočekuje pomoć
- 2) daje daljnje informacije (što se dogodilo i ima li ljudi u opasnosti), i osobne podatke (ime i prezime)
- 3) završava razgovor kad mu služba koju je kontaktirao dozvoli
- 4) ne telefonira na liniji dok ne dođe pomoć (služba koju ste kontaktirali možda treba daljnje informacije pa će Vas kontaktirati na Vaš broj telefona)
- 5) navodi točnu adresu mjesta nesreće i osobno dočekuje pomoć.

Članak 76.

(1) Prije napuštanja radne prostorije i početka gašenja požara svaki djelatnik na svom radnom mjestu mora:

- 1) spriječiti nastanak panike prilikom evakuacije iz radnih prostorija
- 2) isključiti dotok energenata (električnu energiju, plin, lož ulje)
- 3) iznijeti na sigurno mjesto, ako je moguće, boce s plinom i posude sa zapaljivim tekućinama
- 4) izvesti na siguran prostor motorna vozila.

11. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 77.

Izmjene i dopune ovog Pravilnika donose se na način propisan za njegovo donošenje.

Članak 78.

Ovaj Pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objave na oglasnoj ploči.

Klasa: 007-05/24-01/013
Urbroj: 2178-29-24-001

Slavonski Brod 31. 01. 2024. godine

Predsjednica Upravnog vijeća:

Anita Holub, prof.

Utvrđuje se da je ovaj Pravilnik objavljen na oglasnoj ploči 01. 02. 2024. te je stupio na snagu dana 09. 02. 2024.

12. PRILOZI PRAVILNIKA

- izvod iz Pravilnika o tehničkim uvjetima za vozila u prometu na cestama (NN 85/16.)
- izvod iz Pravilnika o vatrogasnim aparatima (NN 101/11, i 74/13.)
- plan i program osposobljavanja djelatnika Društva
- upute za postupanje u slučaju požara
- obrazac evidencije redovnog pregleda vatrogasnih aparata
- rješenje o razvrstavanju građevina u kategoriju ugroženosti od požara

IZVOD IZ PRAVILNIKA O TEHNIČKIM UVJETIMA ZA VOZILA U PROMETU NA CESTAMA (NN 85/16)

"Članak 94.

Vozila kategorije M i N moraju biti opremljena vatrogasnim aparatom punjenim prahom ABC, i to:

- a. osobni automobili za obavljanje autotaksi prijevoza – jedan vatrogasni aparat od 2 kg
 - b. osobni automobili u vlasništvu ili na korištenju na temelju ugovora o zakupu odnosno leasingu pravnih osoba, obrtnika, tijela državne uprave i tijela lokalne i područne (regionalne) samouprave koji služe prijevozu za vlastite potrebe – jedan vatrogasni aparat od 1 kg
 - c. teretni automobili kategorije N1 – jedan vatrogasni aparat od 2 kg
 - d. autobusi kategorije M2 i M3, razreda I – jedan vatrogasni aparat od 3 kg
 - e. autobusi kategorije M2 i M3, razreda II, razreda III, razreda A ili razreda B – jedan vatrogasni aparat od 6 kg
 - f. teretni automobili kategorije N2 i N3 – jedan vatrogasni aparat od 6 kg
- teretni automobili kategorije N2 i N3 koji sudjeluju u skupu vozila s priključnim vozilima kategorija O3 i O4 – dva vatrogasna aparata od 6 kg."

IZVOD IZ PRAVILNIKA O VATROGASNIM APARATIMA (NN 101/11. i 74/13.)

"Članak 6.

Redovni pregled vatrogasnih aparata obavlja vlasnik odnosno korisnik prema uputi proizvođača, najmanje jednom u tri mjeseca."

"Članak 10.

- (2) Periodični servis vatrogasnih aparata u uporabi obavlja se najmanje jednom godišnje, a ovisno o uvjetima smještaja i češće, te nakon svakog aktiviranja ili uočenog nedostatka na vatrogasnom aparatu.
- (3) Pri stavljanju vatrogasnog aparata, u uporabu nije potrebno izvršiti periodični servis do isteka garancije, odnosno najdulje godinu dana."

"Članak 4.

- (1) Vrsta vatrogasnih aparata određuje se u skladu s razredom požara prema tvari koja gori, prema normi HRN EN 2.
- (2) Zbroj JG svih vatrogasnih aparata u požarnom sektoru mora biti jednak ili veći od potrebnog broja JG u tom požarnom sektoru.
- (3) Broj JG koje može pogasiti vatrogasni aparat određuje se prema kapacitetu gašenja vatrogasnog aparata i dan je u tablici 1. u Prilogu 1. ovog Pravilnika.
- (4) Potreban broj JG s obzirom na požarnu opasnost i površinu požarnog sektora određuje se prema tablici 3. u Prilogu 1. ovog Pravilnika, a primjeri razvrstavanja prostora prema požarnoj opasnosti dani su u tablici 2. Priloga 1.
- (6) U slučaju kada jedan požarni sektor obuhvaća više etaža, na svakoj etaži se mora nalaziti najmanje jedan vatrogasni aparat kapaciteta gašenja najmanje 6 JG.
- (7) U požarnim sektorima specifičnog požarnog opterećenja većeg od 2 GJ/m², na svakih 500 m² površine, pored aparata propisanih stavcima 2. do 5. ovog članka, dodaje se po jedan prijevozni vatrogasni aparat.
- (8) Odredbe stavaka 2. do 6. ovog članka neće se primjenjivati na slučajeve u kojima su broj, vrsta i/ili raspored vatrogasnih aparata regulirani odredbama posebnih propisa."

"Članak 14.

- (1) Vatrogasni aparati se postavljaju neovisno o ugrađenim stabilnim sustavima za gašenje požara, hidrantskoj mreži i drugim mjerama zaštite od požara.
- (2) Vatrogasni aparati postavljaju se na uočljivim i lako dostupnim mjestima, u blizini mogućeg izbijanja požara, a kod prijenosnih aparata ručka za nošenje ne smije biti na visini većoj od 1,5 metara od tla."

"Članak 15.

- (1) Mjesto postavljanja vatrogasnog aparata u prostorijama čija je površina veća od 50 m² označava se naljepnicom sukladno važećoj hrvatskoj normi HRN ISO 6309.
- Naljepnica iz stavka 1. ovoga članka mora biti obojena pretežito bojom RAL 3000, i mora biti postavljena dovoljno visoko da njenu uočljivost ne ometa sadržaj prostora."

Tablica 1: BROJ JG PREMA KAPACITETU GAŠENJA VATROGASNIH APARATA

JG	Kapacitet gašenja vatrogasnih aparata prema HRN EN 3-7		
	Tipski požar razreda A (krute tvari)	Tipski požar razreda B (tekućine)	Tipski požar razreda F (ulja i masti biljnog i životinjskog porijekla)
1	5A	21B	5F
2	8A	34B	
3		55B	25F
4	13A	70B	
5		89B	40F
6	21A	113B	
9	27A	144B	75F
10	34A		
12	43A	183B	
15	55A	233B	

Tablica 2. PRIMJERI RAZVRSTAVANJA PROSTORA PREMA POŽARNOJ OPASNOSTI

Prostori	Požarna opasnost		
	manja	srednja	velika
Industrijski	ciglane i betonare, proizvodnja stakla i keramike, proizvodnja papira u mokrom području, proizvodnja konzervi, proizvodnja elektronike, proizvodnja napitaka, strojogradnja i sl.	proizvodnja kruha, prerada i obrada kože, tekstila i umjetnih materijala, proizvodnja gume, tlačno lijevanje plastike, proizvodnja kartona, sastavljanje vozila i kućanskih aparata i sl.	proizvodnja namještaja i drvenih vezanih ploča (iverica, šperploča, furnira i sl.), tkalnice, predionice, proizvodnja papira u suhom području, prerada papira, mlinovi, proizvodnja stočne hrane, proizvodnja krovne ljepenke i pjenastih materijala (spužvi), proizvodnja i prerada zapaljivih lakova, boja i ljepljiva, lakirnice i uređaji za nanošenje praha, rafinerije, tiskare, petrokemijska industrija, uljne kalionice, farmaceutska industrija i sl.
Prodajni, trgovački i skladišni	negorivi materijali i proizvodi s manjim udjelom gorivice ambalaže (npr. keramika, napici, cvijeće i sl.)	gorivi materijali i proizvodi (npr. skladišta drva na otvorenom, namještaj, gume, ambalaža, knjige, bijela tehnika, elektronika, tekstil, prehrambeni proizvodi, kemijska sredstva za čišćenje, foto oprema, pekarnice i sl.)	lako zapaljivi materijali (npr. boje i lakovi, otapala, stari papir, drvo, pamuk, pjenasti materijali (spužve), skladišta špedicije i sl.)
Uredski, smještajni, uslužni, ugostiteljski, kulturno-zabavni	ulazni prostori i predprostori (čekaonice); sportskih dvorana, kinodvorana, kazališta, upravnih zgrada, zdravstvenih ustanova, odvjetničkih i drugih ureda, i sl.	uredi, kuhinje, ugostiteljski objekti (hoteli, hosteli, pansioni, restorani, caffè barovi i dr.), studentski i učenički domovi, arhivi, knjižnice, banke, pošte, obrazovne i znanstvenoistraživačke ustanove, zdravstvene ustanove i domovi za starije i nemoćne, stambene zgrade, poljoprivredne zgrade, zgrade za vjerske obrede, garaže	diskoteke, kinodvorane, gledališta dvorana i druga mjesta gdje se okuplja veliki broj ljudi; prostori za prikupljanje otpada
Obrtni	vtlanje, galvanizacija, mehanička obrada metala (tokarenje, glodanje, bušenje, rezanje, štancanje i sl.), mehanička obrada kamena (klesarske radionice i sl.)	bravarske radionice, vulkanizerske radionice, prerada kože/umjetne kože i tekstila, pekarnice, elektro-radionice, frizerski saloni, kozmetički saloni	automehaničarske radionice, stolarske radionice, tapetarske radionice, lakirnice

Tablica 3: BROJ POTREBNIH JG PREMA POVRŠINI POŽARNOG SEKTORA I POŽARNOJ OPASNOSTI

Površina požarnog sektora do (m ²)	Požarna opasnost		
	manja	srednja	velika
50	6	12	18
100	9	18	27
200	12	24	36
300	15	30	45
400	18	36	54
500	21	42	63
600	24	48	72
700	27	54	81
800	30	60	90
900	33	66	99
1000	36	72	108
NA SVAKIH DALJNJIH 250	6	12	18

Primjeri izračuna potrebnog broja vatrogasnih aparata:

Primjer 1.

Frizerski salon površine 60 m²

Iz tablice 2. vidljivo je da se radi o prostoru sa srednjom požarnom opasnosti te se iz tablice 3. za srednju požarnu opasnost i površinu do 100 m² očitava potreban broj JG – 18 JG.

Zbroj JG svih vatrogasnih aparata mora biti najmanje 18, a mogući požari su razreda A i B.

Tražene uvjete zadovoljavaju:

- g. dva vatrogasna aparata sa po 9JG (mogu pogasiti tipska žarišta 27A i 144B), ili
 - h. dva vatrogasna aparata od kojih jedan ima 12JG (može pogasiti tipsko žarište 43A i 183B) a drugi 6JG (može pogasiti tipska žarišta 21A i 113B), ili
 - i. tri vatrogasna aparata sa po 6JG (mogu pogasiti tipska žarišta 21A i 113B), ili
- sve druge kombinacije vatrogasnih aparata kod kojih je zbroj JG određenih iz tablice 1. ili 4. najmanje 18.

PLAN I PROGRAM OSPOSOBLJAVANJA DJELATNIKA

Svaki djelatnik prije rasporeda na radno mjesto mora proći osnovno osposobljavanje od minimalno 8 školskih sati na način i po programu utvrđenom Pravilnikom o programu i načinu osposobljavanja pučanstva za provedbu preventivnih mjera zaštite od požara, gašenja požara i spašavanja ljudi i imovine ugroženih požarom (NN 61/94).

Teorijski dio sadrži:

- a) Osnovni pojmovi o gorenju tvari koje se nalaze u pogonima s kojima djelatnik neposredno ili posredno dolazi u doticaj:
 - podjela tvari s obzirom na gorivost, te njihova agregatna stanja,
 - uvjeti koji moraju biti ispunjeni za nastanak eksplozivne smjese (donja i gornja granica eksplozivnosti),
 - uvjeti koji moraju biti ispunjeni za nastanak gorenja te širenje požara,
 - produkti koji nastaju kao posljedica gorenja (njihov utjecaj na čovjeka te dužina izvrgnutosti bez štetnih posljedica i drugo).
- b) Sredstva kojima se može ugasiti požar zapaljivih tekućina i plinova:
 - voda, pjena, CO₂, prah, halon, priručna sredstva te njihova učinkovitost pri gašenju,
 - mjere koje je neophodno poduzeti pri gašenju da ne dođe do ozljeda.
- c) Oprema i uređaji za gašenje i dojavu požara koji su instalirani u pogonima:
 - ručni aparati za početno gašenje požara (prijenosni i prijevozni) te njihova primjena,
 - hidrantska mreža, unutarnja i vanjska, s priborom (mlaznice, cijevi, razdjelnice, ključevi za cijevi i hidrante) te njihova primjena u slučaju požara.
- d) Gašenje požara u specifičnim uvjetima:
 - na električnim instalacijama,
 - na zapaljivim tekućinama i plinovima,
 - na zapaljenoj osobi,
 - na motornom vozilu (osobnom ili teretnom ili cisterni koja prevozi opasne tvari).

Praktični dio osposobljavanja obuhvaća:

- rukovanje prijevoznim i prijenosnim vatrogasnim aparatima (gašenje tipskog požara s vatrogasnim aparatom napunjenim prahom i CO₂),
- rukovanje opremom za gašenje požara postavljenom uz vanjsku i unutarnju hidrantsku mrežu (gašenje požara vodom i pjenom).

UPUTE ZA POSTUPANJE U SLUČAJU POŽARA

Ako dođe do požara u vašoj blizini, postupite na niže opisani način:

- manji požar pokušajte pogasiti vatrogasnim aparatima ili priručnim sredstvima, ne ugrožavajući svoju sigurnost
- ako ne uspijete ili ako je požar takvih razmjera da procijenite da ga ne možete ili ne ćete moći ugaziti te je potrebna pomoć vatrogasaca **UPUTITE ŽURNI POZIV ZA POMOĆ 112 ILI POZOVITE VATROGASCE NA BROJ 193** ne računajući da su već drugi dojavili o događaju i pri tom:
- stanite i razmislite gdje se nalazite
- počnite razgovor odmah govoreći polako i razgovijerno, što se dogodilo, što gori, koji kat objekta, da li se čula eksplozija i da li su ljudi u opasnosti
- navedite točnu adresu mjesta nesreće i osobno dočekajte pomoć
- budite spremni dati daljnje informacije i osobne podatke (ima li unesrećenih i ugroženih, ima li posebnih opasnosti primjerice od eksplozije, urušavanja i slično)
- zatražite savjet što da učinite ukoliko ste u nedoumici
- završite razgovor kada vam služba koju ste kontaktirali to dozvoli
- ne telefonirajte na liniji dok ne dođe pomoć. Služba koju ste kontaktirali možda treba daljnje informacije pa će vas kontaktirati na vaš broj telefona.

Zapamtite da dojava mora biti kratka i jasna. Zabilježene su dojave o požaru ili eksploziji gdje dojavitelji uslijed doživljenog šoka nisu znali reći na kojoj se adresi nalaze.

- ako ste u zoni utjecaja požara koji je u početnoj fazi, aktivno se uključite u njegovo gašenje priručnim sredstvima, za što može poslužiti zemlja, pijesak, prekrivač (vuneni ili pamučni), lopata, mokra metla i grana sa zelenim lišćem. Pri tom uvijek vodite pozornost o vlastitoj sigurnosti i mogućem odstupanju od požara
- u slučaju ozbiljne ugroženosti evakuirajte djecu, starije osobe i osobe koje je uhvatila panika
- ukoliko pak trebate proći kroz zadimljenu zonu gdje postoji i utjecaj topline, dobro procijenite da li će te moći doći do sigurnog mjesta. Obucite vunenu ili pamučnu odjeću natopljenu vodom koja maksimalno pokriva sve dijelove tijela i visoku obuću. Time umanjujete mogućnost opekline i povreda. Pokrijte glavu, oči zaštitite, a mokrom tkaninom ili ručnikom pokrijte lice, nos i usta, neposredno nakon požara ne otvarajte prozore, jer još mogu doletjeti komadići žara i napraviti štetu
- ako se u zoni požara nalazi kuća koja je sigurna od požara i ne postoji mogućnost paljenja krovišta ostanite u objektu. Na taj način ste zaštićeni od zračenja topline i produkata izgaranja. Zatvorite prozore kako dim ne bi ušao u unutrašnjost objekta. Vodom navlažite objekt i okućnicu
- uklonite gorivi materijal oko objekta (granje, korov, raslinje), obratite pozornost na krovište i tavanke prostore, budući je na tim mjestima najveća mogućnost zapaljenja gorive tvari, ukoliko posiječete raslinje oko kuće, uklonite ga što dalje, zatvorite dotok plina. Napunite što više posuda s vodom i stavite ih na dohvat ruke.

Postupci pri gašenju požara:

- ne podcjenjujte male požare
 - gasite požar u sagnutom položaju
 - ukoliko je jako isijavanje požara nađite zaklon
 - na otvorenom prostoru gasite požar niz vjetar, iz tog razloga počnite gasiti iz udaljenosti od oko 5 metara
 - gasite samo ako sebe i svoje bližnje ne dovodite u opasnost
- imajte na umu da ćete moći pogasiti samo male požare u početnoj fazi

Što učiniti ukoliko se zapali odjeća na osobi:

1. pristupite osobi s leđa i prekrijte joj tijelo prekrivačem. Polegnite osobu kako bi se spriječilo djelovanje plamena na lice i kosu,
2. ugušite požar počevši od glave na niže, na način da omotate osobu u prekrivač ili kaput. Oslobodite dišne organe da osoba može disati,
3. ukoliko su se odjeća i prekrivač zalijepili za tijelo osobe, ne skidajte ništa na silu. Ukoliko je to moguće skinute nakit prije oticanja opečenih dijelova,
4. ako je to moguće opečeni dio odmah stavite pod tekuću hladnu vodu 10 do 15 minuta. Nakon hlađenja treba prekriti opečeno mjesto sterilnom gazom ili zavojem za opekline (srebrna strana zavoja ide na opeklinu). Nikad ne nanosite bilo kakve masti i ne stavljajte led na opečeno mjesto,
5. nesrećenom s većim opeklinama treba dati piti vode, 6. ako Vaša vlastita odjeća počne gorjeti, stanite, legnite na pod i pokušajte zaustaviti gorenje odjeće na način da se kotrljate po podu. Zaštite lice.

POŽAR MOŽETE SPRIJEČITI, A TIME OTKLONITI MOGUĆNOST NANOŠENJA MATERIJALNE ŠTETE SEBI, DRUGOME I ŠIROJ ZAJEDNICI PRIDRŽAVAJUĆI SE MJERA ZAŠTITE OD POŽARA KAO ŠTO SU NIŽE NAVEDENE:

- uvijek održavajte u ispravnom stanju postrojenja, uređaje, električne, plinske, ventilacijske i druge instalacije, peći i ložišta, kao i druge uređaje koji mogu prouzročiti nastajanje i širenje požara. Ne činite to sami, već pozovite ovlaštene servise
 - po završetku rada sa uređajima, iste obavezno isključite
 - boce i druge posude sa lako zapaljivim i eksplozivnim materijama upotrebljavajte na propisani način, i čuvajte u posebnim, osiguranim prostorijama zaštićene od prevrtanja, niskih i visokih temperatura
 - ne radite otvorenim plamenom u blizini zapaljivih ili eksplozivnih materija
 - ne spaljujte otpad i druge materijale na otvorenom prostoru
 - ne dozvolite djeci pristup lako zapaljivim i eksplozivnim materijama, djelujte odgojno i obrazovno
 - informirajte se o mjerama zaštite od požara
- poduzmite i druge mjere.

Popis prostora:

Red. broj	Naziv prostora:	Površina (m ²):	Požarna opasnost:	Potreban broj JG:

EVIDENCIJA O REDOVNOM PREGLEDU VATROGASNIH APARATA ZA _____ GODINU

R B	Prostorija (prostor)	Tip aparata /JG	Tvornički broj	Serijski broj eviden. nalj.	Datum periodičnog servisa	Naziv serviser	Datum redovnog pregleda	Uočljivost i dostupnost	Opće stanje vat. aparata	Kompletno st. vat. aparata	Stanje plombe zatvarača
							1				
							2				
							3				
							4				
							1				
							2				
							3				
							4				
							1				
							2				
							3				
							4				
							1				
							2				
							3				
							4				
							1				
							2				
							3				
							4				
							1				
							2				
							3				
							4				
							1				
							2				
							3				
							4				

1. Voditelj upisnika: _____

2. Voditelj upisnika _____

3. Voditelj upisnika _____

4. Voditelj upisnika _____

Potvrđuje se da je ovaj Pravilnik o zaštiti od požara objavljen na oglasnoj ploči dana 01. veljača 2024.g. , te je stupio na snagu dana 09. veljače 2024.g.

Ravnatelj:

izv. prof. prim. dr. sc. Ante Cvitković, dr. med

